

مدیریت زنجیره تامین سبز و مزیت رقابتی

دکتر علی اخوان قنادی

دکتر مجید رستمی بشمینی

مهندس محمود تمیری

به نام خداوند مهربانی‌ها

مدیریت زنجیره تامین سبز

و مزیت رقابتی

تالیف:

دکتر علی اخوان قنادی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر مجید رستمی بشمنی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق

مهندس محمود تمری

انتشارات موجک (ناشر دانشگاهی)

سرشناسه: اخوان قنادی، علی، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور: مدیریت زنجیره تامین سبز و مزیت رقابتی/ تالیف علی اخوان قنادی، مجید رستمی بشمینی، محمود تمری.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۳۲ ص.: مصور، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (رنگی).

شابک: ۹-۵۴۲-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۱۶۲۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۲۷] - ۱۳۲.

موضوع: تدارکات بازرگانی -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی

موضوع: Business logistics -- Management-- Iran-- Case studies

موضوع: شرکت مگاموتور

موضوع: رقابت -- ایران -- نمونه پژوهی

موضوع: Competition -- Iran -- Case studies

شناسه افزوده: رستمی بشمینی، مجید، ۱۳۵۸ -

شناسه افزوده: تمری، محمود، ۱۳۶۴ -

رده بندی کنگره: HD ۳۸/۵

رده بندی دیویی: ۶۵۸/۷

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۴۸۵۷۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

انتشارات موجک (ناشر دانشگاهی)

واتساپ: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۰۲۶۵۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir اینستاگرام: mojakpublication

عنوان: مدیریت زنجیره تامین سبز و مزیت رقابتی

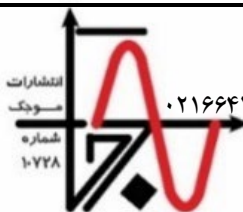
تالیف: دکتر علی اخوان قنادی، دکتر مجید رستمی بشمینی، مهندس محمود تمری

مشخصات ظاهری: ۱۳۲ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۱، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۶۲۰۰۰۰ ریال، شابک: ۹-۵۴۲-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیش‌گفتار..... ۹

فصل اول: کلیات ۱۱

۱-۱ تشریح موضوع کتاب..... ۱۱

۲-۱ اهمیت موضوع..... ۱۶

۳-۱ اهداف..... ۱۸

۴-۱ تعریف مفهومی متغیرها..... ۱۸

فصل دوم: مدیریت زنجیره تامین..... ۲۱

۱-۲ تعریف زنجیره تامین..... ۲۱

۲-۲ سیر تحول مدیریت زنجیره تامین..... ۲۲

۳-۲ تعریف مدیریت زنجیره تامین..... ۲۵

۴-۲ یکپارچگی زنجیره تامین..... ۲۷

۵-۲ اهمیت یکپارچه‌سازی زنجیره تامین..... ۲۹

۶-۲ عملکرد زنجیره تامین..... ۲۹

۷-۲ افزایش کارایی و اثربخشی زنجیره تامین..... ۳۰

۸-۲ عملکردهای مدیریت در مقابله با چالش‌های زنجیره تامین..... ۳۴

۹-۲ ارزیابی عملکرد زنجیره تامین..... ۳۴

فصل سوم: مدیریت زنجیره تامین سبز..... ۳۷

- ۳-۱ تعریف مدیریت زنجیره تامین سبز..... ۳۷
- ۳-۲ تاریخچه مدیریت زنجیره تامین سبز..... ۳۷
- ۳-۳ تعریف زنجیره تامین سبز..... ۳۹
- ۳-۴ مولفه‌های زنجیره تامین سبز..... ۳۹
- ۳-۵ طراحی فرآیند کلی زنجیره تامین سبز..... ۴۰
- ۳-۵-۱ طراحی سبز..... ۴۰
- ۳-۵-۲ تولید سبز..... ۴۰
- ۳-۵-۳ بازاریابی سبز..... ۴۱
- ۳-۵-۴ مصرف سبز..... ۴۱
- ۳-۵-۵ بازیافت سبز..... ۴۲

فصل چهارم: یکپارچگی زنجیره تامین..... ۴۳

- ۴-۱ تعریف یکپارچگی زنجیره تامین..... ۴۳
- ۴-۲ مبنای نظری یکپارچگی زنجیره تامین..... ۴۴
- ۴-۳ تکامل ساختار زنجیره تامین یکپارچه..... ۴۷
- ۴-۴ ابعاد یکپارچگی زنجیره تامین از دیدگاه‌های مختلف..... ۵۰
- ۴-۵ یکپارچگی داخلی..... ۵۲
- ۴-۶ یکپارچگی با تامین کنندگان..... ۵۳
- ۴-۷ یکپارچگی با مشتریان..... ۵۳
- ۴-۸ توسعه یکپارچگی زنجیره تامین..... ۵۴
- ۴-۹ افزایش کارایی و اثربخشی یکپارچگی زنجیره تامین..... ۵۵
- ۴-۱۰ نوآوری زنجیره تامین..... ۵۸
- ۴-۱۱ نوآوری‌های زنجیره تامین در مقابله با چالش‌های زنجیره تامین یکپارچه..... ۵۸
- ۴-۱۲ ارزیابی نوآوری زنجیره تامین..... ۵۸

فصل پنجم: مزیت رقابتی ۶۱

۱-۵ تعریف مزیت رقابتی ۶۱

۲-۵ اهمیت مزیت رقابتی ۶۲

۳-۵ انواع مزیت رقابتی ۶۳

۱-۳-۵ مزیت موقعیتی در مقابل مزیت جنبشی (پویا) ۶۴

۲-۳-۵ مزیت متجانس در مقابل مزیت نامتجانس ۶۵

۳-۳-۵ مزیت مشهود در مقابل مزیت نامشهود ۶۶

۴-۳-۵ مزیت ساده در مقابل مزیت مرکب ۶۷

۵-۳-۵ مزیت موقتی در مقابل مزیت پایدار ۶۸

۴-۵ سیر تکوینی مفهوم مزیت رقابتی ۷۱

۵-۵ عوامل موثر بر مزیت رقابتی پایدار ۷۱

فصل ششم: چابکی سازمانی ۷۵

۱-۶ تعریف چابکی ۷۵

۲-۶ مفاهیم چابکی ۷۷

۳-۶ اهمیت چابکی سازمانی ۷۹

۴-۶ ویژگی ها و مفاهیم اصلی چابکی سازمانی ۸۰

فصل هفتم: مروری بر تحقیقات مشابه ۸۳

۱-۷ پیشینه داخلی ۸۳

۲-۷ پیشینه خارجی ۸۵

۳-۷ چارچوب نظری ۹۱

فصل هشتم: مطالعه موردی ۹۷

۱-۸ جامعه آماری ۹۷

۲-۸ پرسشنامه ۹۸

۳-۸ روایی و پایایی پرسشنامه ۹۸

فصل نهم: یافته‌ها ۱۰۱

۱-۹ توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی ۱۰۱

۲-۹ بررسی نرمال بودن داده‌ها ۱۰۳

۳-۹ اعتبارسنجی مدل‌های اندازه‌گیری (تحلیل عاملی تاییدی) ۱۰۴

۴-۹ پاسخ به فرضیه‌ها ۱۱۲

فصل دهم: جمع‌بندی ۱۱۷

۱-۱۰ نتیجه‌گیری ۱۱۷

۲-۱۰ پیشنهادها ۱۲۰

منابع ۱۲۷

منابع فارسی ۱۲۷

منابع انگلیسی ۱۲۹

پیش‌گفتار

جهانی‌سازی، افزایش مقررات، تقاضای مشتریان و حساسیت جامعه در خصوص رعایت مسائل زیست محیطی باعث شده است تا کسب و کارها به بررسی اقدامات لازم جهت به کارگیری مدیریت زنجیره تأمین سبز به منظور بهبود مزیت رقابتی روی آورند. بکارگیری استراتژی سرمایه‌گذاری در زمینه بهبود عملکرد زیست محیطی زنجیره تأمین، مزایا و منافع زیادی را مانند صرفه جویی در منابع انرژی، کاهش آلاینده‌ها، حذف یا کاهش ضایعات، ایجاد ارزش برای مشتریان و در نهایت ارتقای بهره‌وری را همراه خواهد داشت. نظر به اینکه هر مسئله‌ای از مسائل مدیریت در راستای موضوعات انسانی و فرهنگی می‌تواند تحلیل شود، در راه‌اندازی نظام مدیریت زنجیره سبز با چالش‌هایی روبرو خواهیم بود. در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری در زمینه بهبود زنجیره تأمین سبز و ملحوظ داشتن هزینه‌های اجتماعی (هزینه‌های تخریب محیط زیست) ناشی از زنجیره تأمین، صرفه جویی در منابع، کاهش انتشار آلاینده‌ها، حذف ضایعات، ایجاد ارزش برای مشتریان و نهایتاً ارتقاء بهره‌وری را برای شرکت‌ها به ارمغان خواهد آورد. با این حال، سازمان‌ها برای رسیدن به پایداری و مزیت رقابتی پایدار، ناگزیرند به مسائل زیست محیطی سراسر زنجیره تأمین خود توجه کنند. این امر با کم کردن هزینه‌ها، بهبود نوآوری‌های سبز و مصون ماندن در برابر قوانین زیست محیطی دولتی، به حفظ و بهبود مزیت رقابتی سازمان‌ها منجر می‌شود. علاوه بر اهمیت افزایش کارایی و اثربخشی زنجیره تأمین، از راه ارتقای یکپارچگی جریان اطلاعات، حذف اتلاف‌ها و جستجوی چابکی در زنجیره تأمین، تأثیر آن بر مزیت رقابتی نیز حائز اهمیت است.

کتاب حاضر به بررسی تاثیر مدیریت زنجیره تأمین سبز بر مزیت رقابتی با تأکید بر نقش میانجی یکپارچگی و نوآوری زنجیره تأمین و نقش تعدیل‌گر چابکی سازمانی در شرکت تولیدی موتور، گیربکس و اکسل سایپا مگا موتور پرداخته است. جامعه آماری در کتاب حاضر، مدیران شرکت مگاموتور می‌باشد. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که مدیریت زنجیره تأمین سبز بر مزیت رقابتی

تاثیر مثبت داشته است. همچنین نتایج نشان داد مدیریت زنجیره تامین سبز بر یکپارچگی و نوآوری زنجیره تامین تاثیر معناداری دارد. بعلاوه نتایج نشان داد چابکی سازمانی تاثیر رابطه مدیریت زنجیره تامین سبز با مزیت رقابتی در شرکت مگاموتور را به طور معناداری تعدیل می کند. از طرفی، مدیریت زنجیره تامین سبز از طریق متغیرهای میانجی یکپارچگی و نوآوری زنجیره تامین بر مزیت رقابتی تاثیر مثبت داشته است.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: مدیریت زنجیره تامین

فصل سوم: مدیریت زنجیره تامین سبز

فصل چهارم: یکپارچگی زنجیره تأمین

فصل پنجم: مزیت رقابتی

فصل ششم: چابکی سازمانی

فصل هفتم: مروری بر تحقیقات مشابه

فصل هشتم: مطالعه موردی

فصل نهم: یافته ها

فصل دهم: جمع بندی

در پایان، بر خود لازم می دانیم که از همه عزیزان و بزرگوارانی که در مراحل گوناگون آماده سازی این کتاب ما را یاری نموده اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمائیم.

دکتر علی اخوان قنادی، دکتر مجید رستمی بشمینی، مهندس محمود تمری

پاییز ۱۴۰۱

Green Supply Chain Management and Competitive Advantage

Ali Akhavan Ghanadi Ph.D.

Majid Rostami Bashmani Ph.D.

Engineer Mahmoud Tamri

جهانی سازی، افزایش مقررات، تقاضای مشتریان و حساسیت جامعه در خصوص رعایت مسائل زیست محیطی باعث شده است تا کسب و کارها به بررسی اقدامات لازم جهت به کارگیری مدیریت زنجیره تأمین سبز به منظور بهبود مزیت رقابتی روی آورند. بکارگیری استراتژی سرمایه گذاری در زمینه بهبود عملکرد زیست محیطی زنجیره تأمین، مزایا و منافع زیادی را مانند صرفه جویی در منابع انرژی، کاهش آلاینده‌ها، حذف یا کاهش ضایعات، ایجاد ارزش برای مشتریان و در نهایت ارتقای بهره‌وری را به همراه خواهد داشت.

در سال‌های اخیر سرمایه گذاری در زمینه بهبود زنجیره تأمین سبز و ملحوظ داشتن هزینه های اجتماعی (هزینه‌های تخریب محیط زیست) ناشی از زنجیره تأمین، صرفه جویی در منابع، کاهش انتشار آلاینده‌ها، حذف ضایعات، ایجاد ارزش برای مشتریان و نهایتاً ارتقاء بهره‌وری را برای شرکت‌ها به ارمغان خواهد آورد. با این حال، سازمان‌ها برای رسیدن به پایداری و مزیت رقابتی پایدار، ناگزیرند به مسائل زیست محیطی سراسر زنجیره تأمین خود توجه کنند. این امر با کم کردن هزینه‌ها، بهبود نوآوری‌های سبز و مصون ماندن در برابر قوانین زیست محیطی دولتی، به حفظ و بهبود مزیت رقابتی سازمان‌ها منجر می‌شود. علاوه بر اهمیت افزایش کارایی و اثربخشی زنجیره تأمین، از راه ارتقای یکپارچگی جریان اطلاعات، حذف اتلاف‌ها و جستجوی چابکی در زنجیره تأمین، تأثیر آن بر مزیت رقابتی نیز حائز اهمیت است.

